

„Solidarność – walka o sprawy pracownicze, niepodległość i pamięć historyczną – 1980-2020” – relacja z wernisażu

W dniu 27 sierpnia 2020 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gorlicach odbyło się otwarcie wystawy pt. *Solidarność – walka o sprawy pracownicze, niepodległość i pamięć historyczną – 1980-2020*, ze zbiorów Andrzeja Ćmiecha – bibliofila, kolekcjonera i miłośnika historii ziemi gorlickiej. Autora wielu książek i artykułów dotyczących naszego regionu.

Powstanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w 1980 roku było odpowiedzią na ciężkie warunki życia Polaków. Uciemiężeni przez system komunistyczny z biegiem lat coraz częściej mówiliśmy o braku wolności. Radio Wolna Europa oraz wydawnictwa drugiego obiegu docierały do coraz liczniejszej grupy odbiorców. Zawiązywały się organizacje niosące pomoc represjonowanym.

Podwyżka cen w lipcu 1980 roku rozpoczęła lawinę, której nie dało się zatrzymać. Oprócz postulatów ekonomicznych i społecznych jasno wyartykułowano żądania wolności – wolności zrzeszania się, wolności słowa, prawa do strajku, uwolnienia więźniów politycznych. Skala protestów, w których uczestniczyły tysiące strajkujących, dała podstawy do powołania organizacji, która zmieniła losy Polski, Europy i świata. Polska „Solidarność” była w 1980 r. iskrą, która dała początek upadkowi sowieckiego imperium.

Wystawa *Solidarność – walka o sprawy pracownicze, niepodległość i pamięć historyczną – 1980-2020*, eksponowana w czterdziestą rocznicę wydarzeń sierpniowych w Polsce, składa się z dwóch części. Pierwszą część tworzą oryginalne dokumenty życia społecznego m.in. z regionu Dolnego Śląska, które pochodzą z prywatnej kolekcji Andrzeja Ćmiecha. Zwiedzający odnajdą wśród nich broszury, plakaty, druki ulotne, odzwierciedlające trudną codzienność lat osiemdziesiątych. W drugiej części zaprezentowano Znaczkę Poczty Solidarności – tak umownie nazywane są wydawnictwa filatelistyczne także innych organizacji podziemnych okresu stanu wojennego aż po rok 1989. Ze wstępu przygotowanego przez autora wystawy:

Prezentowane Znaczkę Poczty Solidarności nie są typowymi walorami pocztowymi/filatelistycznymi. Spełniają raczej funkcję znaczków kwestarskich, gdyż stanowiły formę cegiełek wspierających organizacje niepodległościowe w walce z reżimem komunistycznym. Oprócz wartości poznawczych i artystycznych były one dla społeczeństwa polskiego symbolem braku uległości wobec władzy.

Treści na nich zamieszczane odzwierciedlały emocje społeczne, odnosiły się do bieżących wydarzeń, ośmieszały rządzących, a równocześnie przypominały o ważnych rocznicach historycznych i postaciach zasłużonych dla Polski.

Idea Poczty Solidarności zrodziła się w 1982 roku w obozach internowania, gdzie przetrzymywano skazanych działaczy opozycji (...).

Tematy przedstawione na znaczkach Poczty Solidarności i innych poczt organizacji niepodległościowych to zwierciadło tamtych lat, niewyczerpane źródło informacji i skarbnica ówczesnych anegdot. W latach 1983-1989 działało sto kilkadziesiąt poczt, z których najbardziej znaczące to: Poczta Solidarności, Poczta Solidarności Walczącej, Poczta Podziemna, Poczta Niezależna, Poczta Polskiego Państwa Podziemnego, Poczta Konfederacji Polski Niepodległej (KPN) czy też Poczta Niezależnego Zrzeszenia Studentów (NZS).

W zwięzłości, jakim była i jest polska „Solidarność”, mają udział miliony najczęściej anonimowych osób. Wystawa

prezentowana w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gorlicach to symboliczny hołd im złożony.

Wystawa czynna do zwiedzania w galerii Na Piętrach MBP w Gorlicach do 17 września 2020 roku w godzinach pracy biblioteki.

